IX kadencja

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

## PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ I RODZINY**
**(NR 92)**
z dnia 27 października 2021 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 92)

27 października 2021 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Ruseckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

**– poselski projekt ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki wraz z autopoprawką (druki nr 1614 i 1614-A).**

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Szwed** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Grażyna Rosołowicz** prezes Inicjatywy Społecznej Nie-Samodzielni, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, **Maria Czerwińska-Litwin** prawnik w Fundacji Dzielna Matka, **Małgorzata Kubela** matka dwojga niepełnosprawnych dzieci.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Lipski, Brygida Śliwka, Małgorzata Cholewa** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Urszula Sęk, Aleksandra Wolna-Bek** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Dzień dobry. Witam serdecznie. Czekaliśmy chwilę, ponieważ są powielane poprawki. Otwieram kolejne posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. W dzisiejszym porządku obrad mamy rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki wraz z autopoprawką, druki nr 1614 i 1614-A.

Mamy kworum. Bardzo serdecznie witam pana ministra Stanisława Szweda z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej wraz z panią Elizą Wiśniewską zastępcą dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych. Bardzo serdecznie witam pana posła wnioskodawcę Jarosława Sachajko, przedstawicieli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Stowarzyszenia Polskie Radio Obywatelskie, pana Jerzego Płókarza z Krajowego Sztabu Ratownictwa i panią Grażynę Rosołowicz z Inicjatywy Społecznej Nie-Samodzielni.

Stwierdzam kworum. Porządek dzisiejszego posiedzenia został państwu doręczony. Nie ma uwag do porządku dziennego. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek posiedzenia.

Jeszcze raz przypominam, że pierwsze czytanie powyższego projektu odbyło się w dniu 30 września bieżącego roku na 85. posiedzeniu naszej Komisji. Dzisiaj przechodzimy do jego rozpatrzenia.

Czy są uwagi do tytułu projektu? Bardzo proszę, panie pośle.

**Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15) – spoza składu Komisji:**

Dziękuję, pani przewodnicząca. Na ostatnim posiedzeniu państwa Komisji, na którym omawialiśmy rzeczony projekt, było pierwsze czytanie, pojawiały się uwagi ze strony państwa posłów, że nie wszystkie osoby, które kiedykolwiek były na rencie EWK, zostały ujęte w tym projekcie. Również odebrałem wiele telefonów od rodziców i przygotowałem cztery poprawki, które znacząco przebudowują ten projekt. Poprosiłem Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej o zestawienie, ilu rodziców było kiedykolwiek na rencie EWK. Okazuje się, że najwięcej było ich w roku 2004 – 77 667 osób. W roku 2021 na czystym świadczeniu EWK zostało jedynie 22 380 osób. Te osoby w międzyczasie przechodziły na inne świadczenia i poprzez poprawki chcemy ująć wszystkich rodziców, którzy kiedykolwiek byli na tym świadczeniu, czyli znajdują się w dużej grupie ponad

77 tys. osób. Dlatego tytuł ustawy brzmiałby: „o świadczeniu wyrównawczym dla osób uprawnionych do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki". W poprzedniej wersji byłoby około 22 tys. rodziców, a w tej chwili, według szacunków ministerstwa, świadczeniem obejmiemy 50% więcej rodziców, czyli 30 tys.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Bardzo dziękuję. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

**Legislator Urszula Sęk:**

Proszę państwa, chcemy zauważyć, że tytuł jest sprawą wtórną w stosunku do treści projektu. Proponujemy jednak, aby zacząć omawianie od poprawki drugiej, która dotyczy art. 1–6, bowiem w art. 1 jest określony zakres ustawy. Jeśli państwo zdecydują się, że chcą w ten sposób zmienić projekt ustawy w stosunku do pierwotnego przełożenia, aby dotyczył szerszej grupy, jeśli chodzi o osoby, które miały uprawnienie do wcześniejszej emerytury, a później przekształciły je w inne świadczenia emerytalno-rentowe, natomiast ograniczyć do osób, których dzieci jeszcze żyją, oczywiście państwo podejmą taką decyzję. Wtedy, gdy zakres ustawy ulegnie zmianie, tytuł będzie wtórnie dostosowany. Zatem *clou* problemu jest w art. 1 lub art. 2.

Poprawki są tak sformułowane, że de facto to są cztery poprawki – nie ruszają państwo tylko art. 7 i 8, więc należy je rozpatrywać łącznie, bo to jest zwarta koncepcja. Mamy propozycję. Nie wiem, czy wszyscy zdołali zapoznać się z tą koncepcją, czy ewentualnie chcą państwo jeszcze szerzej podyskutować? Jeśli państwo, po omówieniu poprawki pana posła Sachajko, przeszliby od razu do głosowania i zostałby przyjęty zwarty tekst, de facto uniemożliwilibyśmy zgłaszanie poprawek innym osobom. Mamy propozycję, żeby wszyscy, którzy mają poprawki do projektu, mogli je zgłosić i żeby przed głosowaniem była wspólna dyskusja. Jeżeli państwo chcą jutro, to jeszcze lepiej, bo gdy państwo mają poprawki do przedłożenia pierwotnego, po przyjęciu poprawki pana posła Sachajko, one będą trafiały w próżnię. To jest państwa decyzja, czy państwo chcą teraz składać jakieś propozycje. Jeśli one są stricte techniczne i mogłyby się wkomponować w tekst poprawki pana posła, który chciałby dokonać modyfikacji, miałoby to sens. Państwo potem mogą nam zarzucić, że jeśli zostanie przegłosowana całościowa poprawka, dyskusja i możliwość głosowania innych poprawek będzie bezprzedmiotowa. Chcemy tylko na to zwrócić uwagę. Mamy też uwagi, ale może najpierw państwo się wypowiedzą. Przed głosowaniem poprosimy o głos, bo mamy kilka uwag o charakterze redakcyjnym i jedną zasadniczą wątpliwość. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Bardzo dziękuję. Przejdziemy do procedowania art. 1. Czy są pytania do art. 1? Rozumiem, że pan wnioskodawca będzie składał poprawki, natomiast chcę zapytać, czy państwo mają poprawki? Jak zrozumiałam, chcecie zgłosić w drugim czytaniu.

**Poseł Katarzyna Kotula (Lewica):**

Zgłosimy je w drugim czytaniu, pani przewodnicząca. Proszę pamiętać, że jest obecna strona społeczna i należy znaleźć czas, aby ją wysłuchać.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Dobrze. Czy ja dobrze zrozumiałam, że będziemy procedowali poprawki zgłoszone przez posła wnioskodawcę, przyjmiemy je, a państwo poprawią i zgłoszą jeszcze w drugim czytaniu? Czy tak?

**Poseł Jagna Marczułajtis (KO):**

Mam pytanie, bo pierwsze czytanie było na poprzednim posiedzeniu Sejmu.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Tak, teraz jest szczegółowe rozpatrzenie.

**Poseł Jagna Marczułajtis (KO):**

Okej, zatem dzisiaj i jutro można składać poprawki? My też chcemy zgłosić jedną.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Wiem, że to jest ustawa ponad podziałami. Wszyscy chcemy, żeby została przyjęta. Pan poseł wnioskodawca złożył szeroko idące poprawki do ustawy, państwo się zapoznają i jutro zgłoszą poprawki w drugim czytaniu. W związku z powyższym proszę jeszcze stronę społeczną… pani poseł Ścigaj, bardzo proszę.

**Poseł Agnieszka Ścigaj (PS):**

Pani przewodnicząca, zgłosiłam się, ale między innymi chciałam poprosić, aby strona społeczna… mieliśmy pierwsze czytanie, zgodziliśmy się na odłożenie dyskusji, natomiast ważna jest możliwość zadania pytania.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Powiem tak, odbyło się pierwsze czytanie i do ostatniego momentu przyjęłam wszystkie osoby ze strony społecznej, które zgłosiły się do pierwszego czytania, mogły przyjść i zabrać głos. Osoby, które się zgłosiły, były wszystkie.

Podczas pierwszego czytania zrodziło się wiele wątpliwości, minął długi okres, to jest kolejne posiedzenie, na którym szczegółowo procedujemy tę ustawę, żeby dać czas wnioskodawcy na zebranie wszystkich uwag. Dlatego dzisiaj nie przewidywałam dyskusji. Natomiast, skoro państwo jesteście, bardzo proszę krótko, dwa zdania, potem pan wnioskodawca omówi poprawki i przejdziemy do głosowania. Tak naprawdę dzisiaj nie ma już dyskusji, ale ponieważ państwo byli nieobecni, bardzo proszę przedstawić najważniejsze sprawy.

**Prezes Inicjatywy Społecznej Nie-Samodzielni Grażyna Rosołowicz:**

Inicjatywa Społeczna, Grażyna Rosołowicz. Chcę zwrócić uwagę, skąd wzięła się potrzeba procedowania tej ustawy. W rezultacie wywodzi się od tego, że obecnie świadczenie pielęgnacyjne jest wyższe i zostały pominięte matki na wcześniejszych emeryturach, o których nie było mowy podczas protestu w 2014 r. Zapominamy o najważniejszej sprawie…

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Przepraszam bardzo, ale my o tym wiemy, bo już wszystko omówiliśmy. Jakie mają państwo merytoryczne uwagi? Nie chcę już skupiać się na ogólnej sytuacji, dlaczego ustawa jest teraz. Mieli państwo możliwość zapoznania się z pierwotnym przedłożeniem. Co należy jeszcze uwzględnić i zmienić waszym zdaniem?

**Prezes ISN Grażyna Rosołowicz:**

Chodzi nam o objęcie wszystkich matek na świadczeniach emerytalno-rentowych. Wymienię – to są matki przebywające obecnie na emeryturze, matki, które dokonywały wyboru i skorzystały ze świadczenia przejścia na wcześniejszą emeryturę, matki, które z różnych życiowych powodów nie skorzystały z wcześniejszej emerytury, matki, które losowo nabyły niepełnosprawności w trakcie opieki nad niesamodzielnym dzieckiem i obecnie pobierają rentę oraz matki będące na rencie socjalnej. To są grupy matek, które powinny mieć wyrównanie do wysokości świadczenia pielęgnacyjnego.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Tak, to jest w tekście, który panie przyniosły.

**Prezes ISN Grażyna Rosołowicz:**

Proszę, jeżeli jest możliwość, aby głos zabrała pani prawnik.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Tak, bardzo proszę.

**Prawnik w Fundacji Dzielna Matka Maria Czerwińska-Litwin:**

Dzień dobry. Maria Czerwińska-Litwin z Fundacji Dzielna Matka – pomoc dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną. Skracając to, co chciałam powiedzieć, chcę tylko zaznaczyć, że ustawa w proponowanym kształcie różnicuje podobne podmioty, a Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wskazywał, że jeżeli ustawodawca dokonuje takiego zróżnicowania, powinien wyraźnie wskazać podstawę, że dzieli rodziców na symbole. Jako strona społeczna jesteśmy za tym, aby nie było podziałów. Za chwilę pani Małgosia, jako matka, powie, że zabrakło jej trzech miesięcy, żeby uzyskać uprawnienie do EWK.

Apeluję do państwa, aby wziąć to pod uwagę, bo to jest różnicowanie podobnych podmiotów, czyli ludzi, którzy ten sam okres poświęcili na opiekę nad dziećmi i zabrakło im trzech miesięcy. Co to są trzy miesiące?

**Matka dwojga niepełnosprawnych dzieci Małgorzata Kubela:**

Przyjechałam do państwa ze Śląska. Nazywam się Małgorzata Kubela. Urodziłam dwoje niepełnosprawnych dzieci z rzadkim zespołem genetycznym, ze sprzężonymi niepełnosprawnościami. Opiekuję się nimi od 41 lat. Całe nasze życie było i jest podporządkowane wychowaniu naszych dzieci, które potrzebują opieki 24 godziny na dobę. Byłam i jestem opiekunką, terapeutką, pielęgniarką, przewodnikiem i z miłości do dzieci robiliśmy to wszystko razem z mężem. Gdy w 1998 r. zabrano matkom prawo do przejścia na wcześniejszą emeryturę, byłam zdruzgotana. Wtedy zabrakło mi trzech miesięcy do stażu 20 lat pracy. Zostałam z niczym. Łapałam się różnych prac – byłam stróżem, sprzątaczką, bo musiałam dorobić do wynagrodzenia męża, które nie było wysokie, a mieliśmy dwójkę dzieci, którym trzeba było zapewnić rehabilitację i leczenie. Niestety musiałam czekać na osiągniecie wieku emerytalnego. Przez prawie 30 lat łapałam różne prace, bo zawsze ktoś musiał być w domu. Nie mogliśmy razem wyjść z mężem do pracy, bo nie było ośrodków, specjalnych przedszkoli i innej infrastruktury dla niepełnosprawnych, jak jest teraz. Musieliśmy radzić sobie sami. Za wieloletnią opiekę i trud nigdy nie otrzymałam grosza wsparcia. Wydaje się mi, że to jest dla nas bardzo krzywdzące. W ustawie mówi się o EWK – pięknie, ale my jesteśmy najbardziej wykluczoną grupą społeczną, bo do dzisiejszego dnia nie dostaliśmy żadnego wsparcia.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Świadczenia pielęgnacyjnego też nie?

**Matka dwojga niepełnosprawnych dzieci Małgorzata Kubela:**

Na świadczenie pielęgnacyjne nie mogłam się załapać, bo w owym czasie nie było jeszcze świadczeń pielęgnacyjnych. One powstały dużo później. Ostatnie 10 lat przed emeryturą byłam na rencie inwalidzkiej trzeciej grupy, bo nie byłam już w stanie pracować, dorabiać. Wielokrotnie byłam w ośrodkach pomocy społecznej. Moje siły były na wyczerpaniu, ale musiałam czekać, aż osiągnę wiek emerytalny. Na szczęście został obniżony wiek emerytalny, bo musiałabym jeszcze dzisiaj czekać. Miesiąc przed moimi 62. urodzinami przeszłam na emeryturę. Otrzymuję emeryturę w wysokości 1250 zł netto, bo pracowałam w takich pracach, które nie dawały zarobku, gdyż nie mogłam podjąć pracy na cały etat. Mając dwójkę dzieci, ani ja, ani mąż nie dostaliśmy żadnej pomocy. Wygląda na to, że nadal zostaniemy z niczym.

Powiem, dlaczego mogłam dzisiaj przyjechać. To jest tragiczne. Mogłam tutaj przyjechać, żeby państwu to przekazać, bo moja córka jest w szpitalu. Gdyby była w domu, nie mogłabym nigdy tutaj przyjechać. Mąż zmarł kilka miesięcy temu. Nie mam z kim jej zostawić. Dwa lata temu, gdy poszłam do szpitala, musiałam zapewnić prywatną opiekę. Proszę tylko, żeby w ustawie ujęto wszystkie matki, niezależnie od symbolu, które sprawują faktyczną opiekę nad osobą niepełnosprawną. Bardzo proszę.

Jeszcze chwilę, bo jestem żywym przykładem. Miałam 20 lat, gdy urodziłam niepełnosprawnego syna i opiekowałam się nim tak ciężko, że w wieku 34 lat nabyłam niepełnosprawności i byłam równie niepełnosprawna jak mój syn, w stopniu znacznym. Nie mogłam otrzymać świadczenia pielęgnacyjnego, bo byłam na rencie inwalidzkiej. Musiałam wykazać w ZUS, że jestem zdrowa – to była jedyna szansa, abym mogła otrzymać świadczenie pielęgnacyjne, bo wtedy moja renta wynosiła 600 zł, a świadczenie 1700 zł. Matki, mające bardzo ciężko chore dzieci, często chorują i muszą przejść na rentę, bo nie są w stanie inaczej funkcjonować. Dzięki rencie inwalidzkiej mają pewne świadczenia, ulgi, możliwości, ale nie mogą otrzymać świadczenia pielęgnacyjnego. Jeżeli chora matka opiekuje się chorym dzieckiem, dajmy jej szansę. Również są matki niepełnosprawne na rencie socjalnej, a gdy urodzi im się dziecko niepełnosprawne – też nie mają szansy pobierać świadczenia pielęgnacyjnego. To jest ogromna kwota. Pamiętajmy, że większość matek, które urodziły dzieci w starej nomenklaturze, w wieku 20–26 lat, ciężko pracowały. Obecnie wiek rodzenia dzieci bardzo się przesunął, o ponad 10 lat.

Naprawdę my jesteśmy stare, zmęczone, przykro o tym mówić. Dlatego jest napisane: świadczenia emerytalno-rentowe. Grupa matek, które pobierały rentę inwalidzką, jest niewielka, to jest około 15 tys. osób. Pamiętajmy, że stopień znaczny u dzieci oznacza dużą umieralność. Nie ma tygodnia, żebyśmy na portalach internetowych nie składali kondolencji matkom. Tak duża jest umieralność. Liczby szybko się zmniejszają. Dziękuję.

**Matka dwojga niepełnosprawnych dzieci Małgorzata Kubela:**

Ale umieralność matek jest taka sama. W ciągu dwóch lat byłam na trzech pogrzebach matek podobnych do mnie. Jestem stosunkowo młoda, mam 65 lat, ale są matki 85–letnie i zajmują się swoimi niepełnosprawnymi dziećmi od 40, 50 lat.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Dobrze. Przechodzimy już do procedowania. Jesteśmy w art. 1. Bardzo proszę zreferować drugą poprawkę, bo za chwilę będziemy ją głosować. Proponuję, aby pan wnioskodawca przedstawił poprawkę, potem Biuro Legislacyjne, ministerstwo i będziemy głosowali. Bardzo proszę.

**Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15) – spoza składu Komisji:**

Poprawka druga dotyczy art. 1-6. W art. 1 proponuje się zmianę zakresu podmiotowego uprawnionych do świadczenia wyrównawczego, polegającą na przyznaniu tego prawa każdej osobie, która byłaby uprawniona do emerytury EWK, bez względu na to, czy pobiera tego rodzaju emeryturę czy inne świadczenie emerytalno-rentowe. Ponadto proponuje się uszczegółowienie tego przepisu polegającego na połączeniu prawa do pobierania świadczenia wyrównawczego z obowiązkiem zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwencją zmiany zakresu podmiotowego uprawnionych jest wypłata świadczenia wyrównawczego nie tylko przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ale też przez inne organy emerytalno-rentowe.

W art. 2 i kolejnych, w związku ze zmianą zakresu podmiotowego uprawnionych do świadczenia wyrównawczego, pojęcie „wcześniejszej emerytury" zastępuje się pojęciem „świadczenie emerytalno-rentowe". Ponadto proponuje się uszczegółowienie zakresu świadczeń emerytalno-rentowych przyjmowanych do obliczenia wysokości świadczenia wyrównawczego. W celu zapobiegania powstawaniu po stronie osób sprawujących opiekę nad dziećmi i uprawnionych do tego tytułu, do świadczenia pielęgnacyjnego, niekorzystnych skutków finansowych związanych ze złożeniem wniosku o różnego typu świadczenia emerytalno-rentowe, polegających na utracie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, nawet w sytuacji, gdy świadczenie emerytalno-rentowe nie jest od niego niższe, proponuje się, by począwszy od 1 stycznia 2022 r. w takich sytuacjach było wypłacane świadczenie pielęgnacyjne, jeżeli jest świadczeniem korzystniejszym. Proponowane rozwiązanie nie rodzi skutków finansowych, gdyż należy domniemywać, że większość osób nie składa wniosków o świadczenie emerytalno-rentowe lub korzysta z prawa do wycofania wniosku o to świadczenie przed upływem 30 dni, jeżeli okaże się, że dotychczas pobierane świadczenie pielęgnacyjne jest wyższe od obliczonego świadczenia emerytalno-rentowego.

Artykuł 3 jest konsekwencją zmiany zakresu podmiotowego uprawnionych do świadczenia wyrównawczego. W skutek tej zmiany świadczenie wyrównawcze będzie przyznawane na wniosek osoby uprawnionej do emerytury EWK i składane do ZUS lub innego organu, który wypłaca świadczenie emerytalno-rentowe. W następstwie koniecznym stało się wskazanie zakresu danych, jakie powinien zawierać wniosek o świadczenie wyrównawcze oraz dokumentów niezbędnych do jego przyznania.

Artykuł 4 uwzględnia okoliczności wypłaty świadczenia wyrównawczego, nie tylko przez ZUS, ale także przez inne organy emerytalno-rentowe, w przypadku zbiegu praw do świadczeń i wypłaty innego korzystniejszego świadczenia zamiast emerytury EWK. W przepisie proponuje się także doprecyzowanie momentu, od jakiego ustaje prawo do świadczenia wyrównawczego, a także nałożenie na osobę uprawnioną do świadczenia wyrównawczego obowiązku informowania organu emerytalno-rentowego o każdej zmianie mającej wpływ na przyznanie, ustanie lub ponowne obliczenie tego świadczenia, co będzie zapobiegać sytuacji żądania zwrotu tego świadczenia w przyszłości jako nienależnego.

Zmiany w art. 5 są konsekwencją faktu, że świadczenie wyrównawcze może być wypłacane nie tyko przez ZUS. Dotyczy to w szczególności uwzględnienia okoliczności odrębnej regulacji postępowania odwoławczego, właściwej dla każdego z organów emerytalno-rentowych wypłacających to świadczenie. Zatem koniecznym stało się też wskazanie organu właściwego do wypłaty tego świadczenia w przypadku zbiegu praw do świadczeń z różnych systemów emerytalno-rentowych. Zmiana w art. 6 jest konsekwencją zaproponowanej w art. 1 zmiany zakresu podmiotowego uprawnionych do świadczenia wyrównawczego. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Bardzo dziękuję. Biuro Legislacyjne.

**Legislator Urszula Sęk:**

Proszę państwa, mamy uwagi typu redakcyjnego. W art. 2 ust. 2, gdzie jest mowa o świadczeniu pielęgnacyjnym, mamy tzw. kaskadowe odesłanie. Proponujemy, żeby zamiast wyrazów „świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w ust. 1" napisać, iż chodzi o „świadczenie pielęgnacyjne, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych", tak jak jest w ust. 1. Później w art. 4 mamy dwa razy i mamy prawidłowe odesłanie.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Przepraszam, czy to możemy zrobić w ramach upoważnienia?

**Legislator Urszula Sęk:**

Tak, w ramach upoważnienia. W art. 3 ust. 2, gdzie są dane osoby uprawnionej, w lit. a mają państwo napisane imię lub imiona i nazwiska, ale już w pkt 2 przy danych dziecka jest tylko imię i nazwisko. Gdy przeglądałyśmy inne ustawy, na ogół pisze się imię i nazwisko, więc proponowalibyśmy skorygować, żeby w ust. 2 w pkt 1 lit. a brzmiała: „imię i nazwisko". To są poprawki redakcyjne.

Wracamy do art. 2 ust. 4. Najpierw mamy uwagę redakcyjną, że wszystkie punkty zakończylibyśmy spójnikiem „lub". Mamy pytanie. Tutaj jest napisane: „przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, jeśli jest korzystniejsze". Czy możemy to rozumieć jak przy zbiegu świadczeń, jak jest napisane w ustawie emerytalnej, że „w przypadku zbiegu wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez zainteresowanego"? Czy tak to należy rozumieć? Ktoś z jakichś powodów, mimo że kwota będzie niższa minimalnie, może uznać, że z innych względów świadczenie emerytalne jest korzystniejsze niż pielęgnacyjne. Czy możemy uznać, że to będzie tak interpretowane?

Do ust. 4 w art. 2 mamy nasze zasadnicze zastrzeżenie.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Pani mecenas, pan minister jeszcze nie odpowiedział. Czy to tak będzie?

**Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:**

Popieramy tę propozycję.

**Legislator Urszula Sęk:**

Artykuł 2 – proszę państwa, ust. 1, 2 i 3 dotyczy świadczenia wyrównawczego. Nagle pojawia się ust. 4, który dotyczy zupełnie innej kwestii. Mowa jest o świadczeniu pielęgnacyjnym. Jest sformułowane brzmienie, sama końcówka: „przy czym art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych nie stosuje się". W sposób dorozumiany zmieniamy ustawę o świadczeniach rodzinnych. To jest wadliwe legislacyjnie. Gdyby to zrobić lege artis, powinna być dołożona nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych i powinniśmy nadać brzmienie art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a, gdzie ograniczylibyśmy kwestię nieprzysługiwania świadczenia pielęgnacyjnego tylko do posiadania prawa do renty socjalnej, zasiłku przedemerytalnego i innych kwestii, a te, o których mowa w tym przepisie, należałoby usunąć.

Jeśli oddamy intencję wnioskodawcy, że to ma obowiązywać od 1 stycznia, należy dodać przepis przejściowy, który mówiłby, że nowe brzmienie tego artykułu stosuje się od 1 stycznia, natomiast wnioski, które przed dniem 1 stycznia były złożone, a jeszcze nie rozpatrzone, stosuje się na dotychczasowych zasadach. Nawet gdyby tak zrobić

i byłoby to poprawnie legislacyjnie, nadal budziłoby to wątpliwość z punktu widzenia art. 32 konstytucji, zasady równości. Przy takim zapisie będziemy mieli sytuację, że jeśli ktoś do końca roku albo teraz pobierał świadczenie pielęgnacyjne i wystąpił o ustalenie emerytury lub renty i nawet jej nie pobiera, a ona okazała się niższa, był pozbawiany tego świadczenia. Teraz pozostawiamy tę sytuację i osoby, które do końca roku nie będą wiedziały lub nie odczytają poprawnie ustawy, wystąpią o ustalenie i będą miały niższe drugie świadczenie, stracą na tym. Jednak mówimy, że od 1 stycznia te osoby będą lepiej traktowane. Oczywiście to jest państwa decyzja. Zatem poddaję pod rozwagę stwarzanie sytuacji nierówności wobec prawa z art. 32 konstytucji, po drugie, wadliwego zapisu. Nie można w sposób dorozumiany zmieniać innej ustawy.

Natomiast jeśli państwo będą chcieli podtrzymać ten wniosek, wprowadzając najmniej dolegliwą ingerencję w tekst, proponujemy, żeby ust. 4 wyłączyć jako osobną jednostkę w projekcie, bo on dotyczy innej kwestii. Przygotowaliśmy poprawkę. To będzie lepiej zapisane legislacyjnie, ale nadal wszystkie nasze uwagi pozostają aktualne, że to powinna być nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych i ona przy tym brzmieniu nie powinna powodować nierówności, że osoby od 1 stycznia przyszłego roku będą lepiej traktowane niż obecnie. Natomiast jeśli jest zgoda, bo rozmawialiśmy trochę z rządem w trybie roboczym, proponujemy, żeby ust. 4 w art. 2 oznaczyć jako art. 11a i tak samo go napisać, tylko przywołać poprawnie, tj. „osobie pobierającej świadczenie pielęgnacyjne, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada o świadczeniach rodzinnych, która po dniu 1 stycznia 2022 r. złożyła wniosek o". Te punkty wraz ze spójnikami „lub" proponujemy już do końca zapisać bez zmian. Dziękuję.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Jaka jest opinia rządu?

**Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:**

Pan poseł zaraz zgłosi poprawkę, o której mówiła pani mecenas. Wychodzimy naprzeciw i myślę, że osobny artykuł rozwiązuje nam kwestię. Nie ma zagrożenia, o którym mówiła pani mecenas, dotyczącej niekorzystnej sytuacji tych osób do końca roku. Nie ukrywam, że prowadzimy rozmowy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Ustawa rozpocznie swój bieg od 1 stycznia przyszłego roku.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Bardzo proszę, pani poseł Katarzyna Kotula.

**Poseł Katarzyna Kotula (Lewica):**

Pani przewodnicząca, w duchu absolutnej zgody, o tym, co pani powiedziała, że to jest projekt apolityczny i wszystkim nam na nim zależy, mam poczucie ogromnego chaosu. Pierwsze czytanie odbyło się nad zupełnie inną ustawą. Autopoprawki, które dostaliśmy przed chwilą, to nawet nie jest autopoprawka, którą czytam na stronie Sejmu.

Jutro ma być drugie czytanie. Dzisiaj jesteśmy ograniczeni możliwością składania poprawek. Mówię to w dobrej wierze, bo nam również zależy, aby ustawa była dobrze napisana. Wiemy, że tutaj jest zgoda, iż ustawa jest potrzebna. Czy byłaby możliwość, przychylność ze strony wnioskodawców, aby ściągnąć jutrzejsze drugie czytanie i na spokojnie przejść przez tę ustawę? Bardzo nam zależy, żeby ona była dobra. Jak powiedziałam, skłaniamy się do tego, aby… to jest prośba z mojej strony i myślę, że większość posłów i posłanek opozycji również podziela moją prośbę, żebyśmy trochę zwolnili. Słyszymy opinię Biura Legislacyjnego dotyczącą poprawek, widzimy autopoprawki i mamy do czynienia z zupełnie inną ustawą niż była przy pierwszym czytaniu. Składamy deklarację poparcia, ale chcemy też, żeby ustawa była dobra. Również chcemy mieć możliwość składania poprawek i spokojnego debatowania. Jeśli będzie przychylność z państwa strony, będę się cieszyła.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Pani poseł, mam propozycję. Rozpatrzmy to, co mamy dzisiaj, a państwo przygotują tekst do drugiego czytania. Chcemy, aby ustawa weszła w życie od 1 stycznia 2022 r. Jest koniec października 2021 r.– jeżeli przełożymy drugie czytanie za dwa tygodnie, niestety Senat, który trzyma 30 dni…

**Poseł Katarzyna Kotula (Lewica):**

Myślę, że Senat nie będzie trzymał ustawy przez 30 dni. Bardzo się boję, że wylejemy dziecko z kąpielą.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Ale my na to nie możemy liczyć, bo wiele ważnych ustaw…

**Poseł Katarzyna Kotula (Lewica):**

To jest apolityczna ustawa. Rozumiemy, ale wyrażamy wolę pracy nad tą ustawą. Jesteśmy zaskoczeni autopoprawkami. Tutaj jest dodatkowa znaczna sugestia Biura Legislacyjnego, żeby to jeszcze inaczej poukładać. Gdybyśmy wyrażali złą wolę w stosunku do tej ustawy albo mówili, że jej nie poprzemy, rozumiałabym opór z państwa strony. Jednak bardzo nam zależy, aby nie wylać dziecka z kąpielą. Dzisiaj nawet nie mamy możliwości złożenia poprawek. Popieram to, co mówiła pani przewodnicząca, abyśmy doczytali do końca, ale mam wrażenie ogromnego chaosu. Jestem przekonana, że Senat też to poprze.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Dobrze, ale państwo pamiętają, że w Senacie też jest możliwość składania poprawek.

Pan minister, bardzo proszę.

**Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:**

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, projekt, który przedstawił pan poseł Jarosław Sachajko, dotyczy konkretnych rozwiązań emerytur EWK. Dzisiaj nie zajmujemy się wszystkimi problemami, nawet tymi, o których pani mówiła – one są naprawdę bardzo ważne. Myślę, że musimy pochylić się nad tym, ale nie przy tej ustawie, bo ona nie dotyczy tego problemu bezpośrednio. Rozwiązujemy jeden z problemów, który narastał przez wiele lat, dotyczący EWK. Nie ukrywam, że również w kontakcie z panem posłem zapewniamy środki na realizację tej ustawy. W pierwszej wersji było 200 mln zł, dzisiaj jest kwota 240 mln zł i takie środki mamy zapewnione. Jeżeli poszerzylibyśmy jedną z propozycji, dzisiaj musielibyśmy mówić o kwocie 4 mld zł.

**Poseł Katarzyna Kotula (Lewica):**

Ale my nie mówimy o rozszerzaniu, panie ministrze.

**Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:**

Dzisiaj, przy propozycjach, które zaproponowali państwo z organizacji Nie-Samodzielni, to jest taki rząd wielkości. Gdybyśmy chcieli rozwiązywać kolejne sprawy, musimy szukać drogi dojścia. Na pewno problem, który panie przedstawiały w swoich relacjach, jest potrzebny do rozwiązania, ale wiemy, że nie wszyscy byli w takich sytuacjach. Mamy tego świadomość, ale dzisiaj rozwiązujemy jeden z problemów dotyczący EWK, który od wielu lat nie był rozwiązywany. Myślę, że w takim zakresie są poprawki. Tutaj nie zmienia się nic w poprawkach, które zgłosił pan poseł Jarosław Sachajko. One rozszerzają zakres wyboru korzystniejszego rozwiązania dla osób, które opiekują się dziećmi i jednocześnie pobierały emerytury z EWK.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Bardzo proszę, pani poseł Jagna Marczułajtis.

**Poseł Jagna Marczułajtis (KO):**

Dziękuję, pani przewodnicząca. Przychylam się do prośby pani poseł Kotuli, bo dostaliśmy propozycje bardzo obszerne i zmieniające całkowicie ten projekt ustawy. Poprawki dostaliśmy przed posiedzeniem Komisji. Jutro jest już drugie czytanie. Byliśmy przygotowani do dzisiejszego posiedzenia Komisji, ale okazuje się, że praca, którą wykonaliśmy dotychczas jest…

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Pani poseł, wszystko rozumiem, ale…

**Poseł Jagna Marczułajtis (KO):**

Chcę tylko powiedzieć, pani przewodnicząca, że posiedzenie Sejmu jest w czwartek i piątek. Może przesuniemy na piątek, wtedy będziemy mogli dojść do porozumienia i złożyć poprawki.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Pani poseł, ustawa ma 15 artykułów, więc myślę, że jeśli przeprocedujemy szybko to, co mamy tutaj…

**Poseł Jagna Marczułajtis (KO):**

Nie chodzi o to, żeby było szybko, ale dobrze.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Rozumiem, może źle się wyraziłam, natomiast pan minister i pan wnioskodawca wszystko przedstawili. Proponuję, żeby nie stać w miejscu, tyko dzisiaj przeprocedować rozpatrzenie, a jutro po południu jest drugie czytanie i mamy jeszcze Senat. Możemy nie zdążyć z wyrównaniem tego świadczenia od stycznia 2022 r.

Dobrze. Mamy autopoprawkę, którą zgłosił pan wnioskodawca, zgodnie z zaleceniem Biura Legislacyjnego. W poprawce drugiej zgłoszonej przez pana posła wnioskodawcę, w art. 2 – pkt 4 zastępujemy art. 11a. Dokładnie tak to wygląda. Proszę powiedzieć, jak mam to głosować? Będziemy głosowali łącznie z poprawką? Dobrze. Czy są jeszcze inne uwagi do poprawki Biura Legislacyjnego?

**Legislator Urszula Sęk:**

Rozumiemy, że państwo będą teraz głosowali łącznie wszystkie poprawki – cztery pana posła plus ta jedna, czyli pięć? Później zostaną nam do rozpatrzenia art. 7 i 8.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Tak, dokładnie. Czy są jeszcze jakieś uwagi?

**Matka dwojga niepełnosprawnych dzieci Małgorzata Kubela:**

Pani przewodnicząca, jedno zdanie.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Sekundę, żeby nam się nie pomieszało to wszystko. Za chwilę udzielę pani głosu, ale mamy poprawki, jesteśmy w trakcie procedowania. Mamy pozytywną opinię rządu do tych poprawek. Czy tak, panie ministrze? Tak. W związku z tym, zadaję pytanie, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia poprawek zgłoszonych przez posła wnioskodawcę? Nie ma sprzeciwu, zatem uznaję, że Komisja przyjęła poprawki zgłoszone przez posła wnioskodawcę – poprawkę drugą wraz z autopoprawką zasugerowaną przez Biuro Legislacyjne.

Teraz mamy poprawkę pierwszą. Nie, już została przegłosowana.

**Legislator Urszula Sęk:**

Już wszystko, bo to jest konsekwencja.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Dobrze. Czyli teraz mamy art. 7. Czy są uwagi do art. 7? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 7? Nie ma, zatem art. 7 został rozpatrzony.

Czy są uwagi do art 8? Nie ma. Rozpatrzony.

Artykuł 9? Bardzo proszę, pan poseł wnioskodawca.

**Legislator Aleksandra Wolna-Bek:**

Szanowni państwo, przepraszam, że przerywam, ale państwo przegłosowali cały pakiet, wszystkie cztery poprawki łącznie. Zostało nam rozpatrzenie całego sprawozdania, głosowanie nad całością.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Jak wszystkie?

**Legislator Urszula Sęk:**

Poprawki były następujące – art. 1–6 nadaje się brzmienie, później art. 9–14, skreśla się art. 15, więc został nam art. 7 i 8. Państwo przed chwilą je rozpatrzyli, nikt nie wniósł uwag.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Dobrze, może zadam pytanie, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia projektu wraz z poprawkami?

**Poseł Jagna Marczułajtis (KO):**

Miałam pytanie do art. 7, ale tak pędzicie, że w głowie się nie mieści.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Rozpatrzyliśmy już art. 7, ale proszę o pytanie.

**Poseł Jagna Marczułajtis (KO):**

Panie ministrze, od świadczeń opiekuńczych i innych grup podatek nie jest odprowadzany. Czy podatek będzie potrącany z wyrównania?

**Sekretarz stanu w MRiPS Stanisław Szwed:**

Rozwiewam obawy, bo zgodnie z przyjętym i mamy nadzieję pozytywnie rozpatrzonym Polskim Ładem, w którym mamy kwotę wolną od podatku do 30 tys. zł, te osoby będą zwolnione z płacenia podatku.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Dobrze, zatem, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia projektu ustawy wraz z poprawkami posła wnioskodawcy? Nie ma. Uznaję, że Komisja przyjęła proponowany projekt ustawy.

Stwierdzam, że wniosek o przyjęcie projektu ustawy został przyjęty przez Komisję. Proponuję, aby Komisja upoważniła Biuro Legislacyjne do dokonania poprawek redakcyjno-legislacyjnych w powyższym projekcie ustawy. Przed wyborem posła sprawozdawcy jeszcze oddam pani głos. Bardzo proszę.

**Matka dwojga niepełnosprawnych dzieci Małgorzata Kubela:**

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeśli ustawa przejdzie w kształcie, w jakim jest teraz, to matki, które nigdy nie były na EWK, nadal nie będą objęte żadnym wsparciem. Każdy artykuł wspomina o EWK. Potem są inne symbole. My nigdy nie byłyśmy na EWK, bo nie miałyśmy do tego prawa. Zatem nadal zostajemy bez żadnej pomocy państwa. Chyba już nie dożyjemy. Proszę, rozpatrzcie to jeszcze raz. Błagam. Dla nas to jest koniec. Nas jest garstka, 8–10 tys. osób w całym kraju. To nie są takie koszty, panie ministrze.

**Przewodnicząca poseł Urszula Rusecka (PiS):**

Pan minister już wyjaśnił, ale za moment jeszcze porozmawiamy z paniami.

Pozostał nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą został pan Leszek Dobrzyński. Czy pan poseł się zgadza? Tak. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że Komisja wybrała posła sprawozdawcę. Dziękuję.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Dziękuję wszystkim za udział. Zamykam posiedzenie Komisji. Protokół z posiedzenia Komisji, z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu, będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji i w Kancelarii Sejmu.